

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

ПОГОДЖЕНО:

Начальник кафедри економіки
та соціальних дисциплін,
доктор економічних наук, професор,
полковник внутрішньої служби
Оксана ГОНЧАРЕНКО
«25» серпня 2021 р.

СИЛАБУС

**навчального курсу «Управління правоохоронними органами»
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
форма навчання: денна**

Кредити та
кількість годин:

3 кредити ECTS; години: 16 лекційних, 28 семінарських
занять, та 46 самостійна робота

Чернігів – 2021

Анотація курсу

Утвердження і забезпечення прав і свобод людини в Україні, прав і законних інтересів усіх суб'єктів права, їх охорона і захист у випадках протиправного порушення є безпосереднім завданням органів судової влади та уповноважених державних правоохоронних органів, а також недержавних структур, які співпрацюють у процесі правоохоронної та правозахисної діяльності.

Навчальна дисципліна «Управління правоохоронними органами» є вступною до загальної проблематики основних засад діяльності держави із захисту прав людини, охорони правового порядку, державного впливу на негативні явища. Вона передусє вивченню інших юридичних дисциплін, адже перш ніж вивчати інші галузі права та їх застосування в діяльності різноманітних правоохоронних органів, необхідно глибоко засвоїти побудову цих органів, засади, на яких вони формуються, з'ясувати завдання та основні напрями їх діяльності.

Опанування даного курсу полегшить вивчення інших навчальних дисциплін правничого спрямування і сприятиме професійному формуванню правової свідомості та правової культури, національної ідеології, поваги до Конституції України, держави та її законів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система знань про компетенцію та засади (принципи) правоохоронної та правозахисної діяльності, про напрями й завдання державних органів і служб у сфері охорони та захисту прав і свобод людини і громадянина, а також про взаємодію між ними й державними органами різних гілок влади.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія держави і права, адміністративне право, державне будівництво і місцеве самоврядування, кримінальне право, конституційне право, цивільне право, трудове право, основи економічної теорії.

Основними завданнями вивчення дисципліни є засвоєння теоретико-правових положень, що стосуються поняття і системи правоохоронних органів, їх компетенції, організації діяльності та взаємодії з органами державної влади та недержавних структур, які співпрацюють у системі правового захисту та правової охорони.

Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління правоохоронними органами» є ознайомлення курсантів та слудентів з особливостями організації управління в правоохоронних органах, а також набуття курсантами та студентами практичних вмінь та навичок для кваліфікованої реалізації управлінських функцій в правоохоронних органах.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ теми	Назви розділів і тем	Кількість годин			
		Денна форма			
		Усього	у тому числі		
			Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Розділ 1. Загальнотеоретичні та методичні засади управління правоохоронними органами					
1.	Суть та зміст управління. Наука управління	10	2	4	4
2.	Система та процес управління, характеристика його складових елементів	11	2	4	5
3.	Загальна характеристика правоохоронних органів	11	2	4	5
Всього за розділ 1		32	6	12	14
Розділ 2. Процес управління в правоохоронних органах					
4.	Процес управління. Система управлінських рішень в правоохоронних органах	12	2	4	6
5.	Аналітична робота в правоохоронних органах	13	2	4	7
6.	Прогнозування та планування в правоохоронних органах	12	2	4	6
7.	Характеристика видів забезпечення в правоохоронних органах	10	2	2	6
8.	Специфіка управління правоохоронними органами в особливих умовах	11	2	2	7
Всього за розділ 2		58	10	16	32
Всього за семестр		90	16	28	46

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТ

Тема 1. СУТЬ ТА ЗМІСТ УПРАВЛІННЯ. НАУКА УПРАВЛІННЯ

Питання для обговорення:

1. Предмет та значення курсу «Управління правоохоронними органами», його місце в системі інших юридичних дисциплін.
2. Основні поняття курсу.
3. Поняття «система», «структура», «компетенція».
4. Поняття управління. Принципова схема системи управління.
5. Види управління (біологічне, технічне, соціальне).
6. Історія розвитку науки управління.
7. Основні школи управління.
8. Поняття соціального управління.
9. Складові елементи поняття соціального управління (діяльність, ціль, об'єкт інформація).
10. Соціальний, правовий, психологічний та кібернетичний аспекти управління.
11. Об'єктивні основи та суб'єктивні фактори управління.
12. Поняття управління в правоохоронних органах та його специфічні особливості.
13. Характеристика внутрішнього та зовнішнього середовищ в правоохоронних органах.

Контрольні питання:

1. Поняття, зміст та види управління.
2. Ознаки соціального управління.
3. Сутність та особливості процесу управління.
4. Система управління та її складові.
5. Принципи управління.
6. Функції управління та їх класифікації.
7. Характеристика організаційних функцій управління.
8. Методи управління.
9. Види методів управління.
10. Характеристика окремих методів управління.
11. Управлінські відносини в широкому і вузькому значенні.
12. Види управлінських відносин.

Тема 2. СИСТЕМА ТА ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ, ХАРАКТЕРИСТИКА ЙОГО СКЛАДОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ

Питання для обговорення:

1. Поняття, ознаки, сутність системи
2. Поняття системи управління та її елементи
3. Зміст, основні характеристики процесу управління
4. Сутність, класифікація та вимоги до управлінських рішень
5. Управлінський цикл: поняття, етапи. Підготовка, прийняття управлінського рішення та організація його виконання

Контрольні питання:

1. Через які показники визначається ефективність системи управління?
2. З яких аспектів складається зміст управління?
3. Які вимоги висувуються до управлінських рішень?
4. Розкрийте поняття й зміст прогнозування та планування в правоохоронних органах.
5. Назвіть види планування в правоохоронних органах.
6. Класифікуйте й охарактеризуйте види планів в діяльності правоохоронних органів.
7. Назвіть основні принципи планування.
8. Яким вимогам мають відповідати управлінські рішення правоохоронних органів?
9. Назвіть фактори, що впливають на процес прийняття керівником управлінського рішення.
10. Розкрийте поняття управлінського рішення в правоохоронних органах.
11. Класифікуйте й охарактеризуйте види управлінських рішень.
12. Поясніть, у чому полягає різниця між документуванням і документообігом.
13. Назвіть форми документального оформлення управлінської діяльності в правоохоронних органах.
14. За яких умов досягається ефективність виконання управлінських рішень?
15. З яких елементів складається система контролю?
16. Назвіть та охарактеризуйте стадії процесу контролю.

Тема 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика правоохоронної діяльності держави.
2. Правоохоронні органи: поняття та загальна характеристика.
3. Законодавство та інші правові акти (джерела), які регулюють організацію і діяльність правоохоронних органів в Україні.
4. Вимоги, що ставляться до організаційної структури правоохоронних органів.
5. Типи організаційних структур, їх характеристика.
6. Розкрийте значення та основні функції правоохоронних органів:
 - суд;
 - органи прокуратури;
 - органи внутрішніх справ;
 - органи служби безпеки;
 - антикорупційні органи;
 - Військова служба правопорядку у Збройних Силах України;
 - Служба зовнішньої розвідки України;
 - митні органи;
 - органи охорони державного кордону;
 - органи Державної податкової служби органи і установи виконання покарань;
 - слідчі ізолятори;
 - органи Державної фінансової інспекції;
 - органи рибоохорони;
 - органи державної лісової охорони;
 - Антимонопольний комітет України;
 - Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку;
 - Управління державної охорони України;

- Державна екологічна інспекція;
- Державна інспекція ядерного регулювання України;
- органи захисту прав споживачів;
- Державна архітектурно-будівельна інспекція України;
- нотаріат;
- виконавча служба.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте основні види правоохоронної діяльності.
2. Як співвідносяться поняття «органи правосуддя», «органи внутрішніх справ», «правоохоронні органи»?
3. Які критерії розмежування правоохоронної та правозахисної діяльності?
4. Назвіть форми взаємодії правоохоронних органів з іншими державними органами, підприємствами, установами, громадянами.
5. Чи належить до правоохоронних органів суд?
6. Дайте визначення поняття «адвокатура України».
7. На яких принципах та засадах здійснюється адвокатська діяльність?
8. Хто може бути адвокатом?
9. Хто може бути стажистом адвоката та в чому полягає стажування?
10. Надайте характеристику організаційним формам адвокатської діяльності.
11. Які є види адвокатської діяльності?
12. Яка інформація належить до адвокатської таємниці?
13. Які є підстави для відмови адвокатом в укладенні договору про надання правової допомоги?
14. Поняття правової основи діяльності Національної поліції України.
15. Роль Конституції України у правовому регулюванні діяльності Національної поліції України.
16. Завдання Національної поліції України.
17. Принципи діяльності Національної поліції України, поняття та зміст.
18. Основні функції Національної поліції України.
19. Центральний, міжрегіональні та територіальні органи Національної поліції України.
20. Верховна рада України в системі суб'єктів управління.
21. Кабінет Міністрів України як суб'єкт управління..

Тема 4. ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ. СИСТЕМА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Питання для обговорення:

1. Сутність та загальна характеристика процесу управління.
2. Соціальний аспект процесу управління.
3. Формально-логічна сторона (кібернетична) процесу управління, як процесу перетворення інформації.
4. Змістовна сторона процесу управління як процесу ціле досягання. Поняття управлінського циклу.
5. Складові процедури управлінського циклу.
6. Підготовка та прийняття управлінського рішення.
7. Стадії процесу підготовки управлінського рішення.

8. Організація виконання управлінського рішення як центральний елемент процесу управління.

Контрольні питання:

1. Формування та функціонування правоохоронної системи.
2. Взаємодія органів внутрішніх справ з іншими суб'єктами правоохоронної системи.
3. Забезпечення діяльності органів внутрішніх справ.
4. Інформаційне забезпечення органів внутрішніх справ.
5. Контроль за діяльністю органів внутрішніх справ.
6. Завдання поліції.
7. Принципи діяльності поліції.
8. Основні повноваження поліції.
9. Основні завдання Державної служби надзвичайних ситуацій.
10. Основні завдання Державної міграційної служби України.

Тема 5. АНАЛІТИЧНА РОБОТА В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Питання для обговорення:

1. Поняття та зміст аналітичної роботи в правоохоронних органах. Суб'єкти аналітичної роботи.
2. Результати аналітичної роботи як одна з форм інформаційного забезпечення керівника структурного підрозділу правоохоронних органів.
3. Основні напрямки і організація аналітичної роботи в правоохоронних органах.
4. Види аналітичних документів, що складаються в правоохоронних органах.
5. Поняття оперативної обстановки. Складові елементи оперативної обстановки та їх характеристика.

Контрольні питання:

1. Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення.
2. Принципи інформаційно-аналітичного забезпечення.
3. Нормативно-правове регулювання інформаційно-аналітичної діяльності в правоохоронних органах.
4. Напрями інформаційно-аналітичної діяльності в правоохоронних органах.
5. Принципи інформаційно-аналітичного процесу в правоохоронних органах.
6. Поняття інформаційної системи і її види.
7. Напрями та мета аналітичної роботи в правоохоронних органах.
8. Види аналітичних документів.
9. Інформація, що має значення для аналізу оперативної обстановки.
10. Суб'єкти аналітичної роботи.
11. Завдання та функції Департаменту організаційно-аналітичної роботи та оперативного реагування Національної поліції України.

Тема 6. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Питання для обговорення:

1. Поняття прогнозу та функції прогнозування.
2. Принципи прогнозування.
3. Значення прогнозування в управлінській діяльності.
4. Види прогнозування та прогнозів, що розробляються в правоохоронних органах.
5. Суть і роль планування як функції управління.

6. Плани як різновид управлінських рішень.
7. Принципи планування та вимоги, що ставляться до планів, які розробляються в правоохоронними органами.
8. Система планування в правоохоронних органах.

Контрольні питання:

1. Поняття кримінологічного прогнозування. Його завдання, види.
2. Методи прогнозування злочинності.
3. Поняття, мета, завдання і значення планування заходів боротьби зі злочинністю.
4. Види кримінологічного планування. Основні розділи плану профілактики злочинності.

Тема 7. ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика системи правового забезпечення діяльності правоохоронних органів України.
2. Нормотворча діяльність правоохоронних органів.
3. Вимоги що ставляться до розробки та прийняття відомчих нормативних актів.
4. Поняття кадрового забезпечення в правоохоронних органах.
5. Класифікація кадрів в правоохоронних органах.
6. Вимоги до кадрів в правоохоронних органах.
7. Поняття діловодства та його основні елементи. Види та завдання діловодства в правоохоронних органах.
8. Поняття документування.
9. Поняття документообігу в правоохоронних органах та вимоги що ставляться до нього.

Контрольні питання:

1. Які органи входять до системи органів юстиції України?
2. Які правоохоронні функції виконують органи юстиції України?
3. Охарактеризуйте основні напрями реформування органів юстиції України.
4. Якими нормативно-правовими актами встановлюється юридичний статус і повноваження органів юстиції України у правоохоронній сфері?
5. Які завдання виконує Міністерство юстиції України?
6. Які завдання виконують територіальні управління Міністерства юстиції України?
7. Розкрийте зміст понять: юстиція, органи юстиції, Міністерство юстиції.
8. Назвіть правові засади діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України.
9. Розкрийте зміст та правові засади діяльності міжрегіональних управлінь з питань виконання кримінальних покарань та пробації міністерства юстиції України.
10. Що є предметом діяльності Державної архівної служби України?

Тема 8. СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

Питання для обговорення:

1. Порядок роботи органів і структурних підрозділів правоохоронних органів в режимі повсякденного функціонування.

2. Сутність та зміст системи управління правоохоронних органів в особливих умовах.
3. Роль керівника правоохоронних органів в організації та проведенні масових заходів.
4. Управління силами і засобами правоохоронних органів при знешкодженні озброєних злочинців.
5. Взаємодія органів і підрозділів правоохоронних органів з іншими структурними підрозділами у знешкодженні озброєних злочинців.

Контрольні питання:

1. Розкрийте зміст поняття «особливі (екстремальні) умови».
2. Назвіть, класифікуйте й охарактеризуйте особливі (екстремальні) умови.
3. Опишіть порядок дій органу поліції у разі виникнення особливих (екстремальних) умов.
4. Назвіть та охарактеризуйте етапи типового плану дій органу Національної поліції за особливих умов.
5. Визначте основні методи, які використовують органи Національної поліції при забезпеченні публічної безпеки і порядку за особливих умов.
6. Проаналізуйте порядок та особливості застосування конкретних адміністративно-примусових заходів при забезпеченні публічної безпеки і порядку за особливих умов.
7. Розкрийте зміст поняття «надзвичайної ситуації» та охарактеризуйте види надзвичайних ситуацій, які виникають на території України.
8. Надайте визначення надзвичайного стану.
9. Назвіть підстави, строки, порядок введення та припинення правового режиму надзвичайного стану на всій території України або в окремих її місцевостях.
10. Назвіть основні та додаткові обмежувальні заходи, які можуть вводитися в процесі дії правового режиму надзвичайного стану.
11. Назвіть перелік суб'єктів, які уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення публічної безпеки і порядку при введенні правового режиму надзвичайного стану в Україні.
12. Вкажіть основні форми взаємодії органів Національної поліції з підрозділами Національної гвардії України в надзвичайних умовах.
13. Визначте порядок взаємодії органів Національної поліції України з Державною службою України з надзвичайних ситуацій щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

На основі аналізу чинного законодавства України визначіть основні ознаки, функції, завдання та структуру управління кримінально-виконавчої системи. Визначіть пріоритетні напрямки її реформування.

Тести

(обрати єдину правильну відповідь)

1. **Управління в органах Національної поліції – це:**
 - а) різновид державного управління;
 - б) різновид соціального управління;
 - в) вірно усе зазначене.
2. **Майбутній бажаний стан об'єкта впливу чи кінцевий бажаний результат процесу управління – це:**

- а) процес управління;
- б) мета управління;
- в) завдання управління.

3. Реальні, конкретні питання, які потрібно вирішувати для досягнення мети, – це:

- а) завдання;
- б) методи;
- в) принципи.

4. Суб'єкт управління – це:

- а) той, хто віддає команду;
- б) те, на що спрямований свідомий, планомірний, організований, систематичний вплив;
- в) структурно окреслені спільноти людей з органами управління, які формуються ними, та керівним складом (на персональному рівні), наділеним управлінськими функціями, який здійснює управлінську діяльність.

5. Об'єкт управління – це:

- а) те, на що спрямований свідомий, планомірний, організований, систематичний вплив суб'єкта управління;
- б) орган управління;
- в) начальник установи.

6. Принципи управління – це:

- а) заздалегідь визначений, запрограмований стан системи, досягнення якого в процесі управління дозволяє вирішити проблему;
- б) вихідні, основні правила, керівні настанови, норми діяльності для впровадження системи управління загальними процесами;
- в) конкретні питання, які потрібно вирішувати для досягнення мети управління.

7. Функції управління – це:

- а) окремі періоди (стадії), напрямки управлінської діяльності, пов'язані між собою єдиною кінцевою метою, заради досягнення якої й здійснюється процес управління;
- б) реальні, конкретні питання, які потрібно вирішувати для досягнення мети;
- в) заздалегідь визначений, запрограмований стан системи, досягнення якого в процесі управління дозволяє вирішити проблему.

8. Функції управління поділяють на:

- а) цільові та організаційні;
- б) загальні, спеціальні та забезпечуючі

9. Метод управління – це:

- а) реальні, конкретні питання, які потрібно вирішувати для досягнення мети;
- б) сукупність прийомів, операцій і процедур підготовки та прийняття, організації та контролю виконання управлінських рішень, які приймаються учасниками управлінського процесу;
- в) заздалегідь визначений, запрограмований стан системи, досягнення якого в процесі управління дозволяє вирішити проблему.

10. Управлінські відносини – це:

- а) відносини людей стосовно здійснення функцій управління;
- б) відносини людей стосовно підготовки наказу;
- в) виконання управлінського рішення.

11. Процес управління – це...

- а) комплекс безперервних, взаємопов'язаних і в певному порядку виконуваних дій, направлених на визначення проблеми, постановку цілей управління;
- б) комплекс безперервних, взаємопов'язаних і в певному порядку виконуваних дій, направлених на рішення практичних завдань управління;

в) комплекс безперервних, взаємопов'язаних і в певному порядку виконуваних дій, направлених на підбір виконавців.

12. Зміст процесу управління включає:

- а) технічний, виробничий, правовий і соціальний аспекти;
- б) виробничий, економічний, правовий аспекти;
- в) економічний, політичний, соціальний, індивідуальний аспекти.

13. Процес підготовки і прийняття управлінських рішень проходить у декілька етапів:

- а) аналіз зібраної інформації, прийняття управлінського рішення;
- б) одержання інформації, аналіз зібраної інформації, прийняття рішення, організація виконання управлінських рішень;
- в) постановка цілі, визначення завдання, методів та засобів, реалізація прийнятого рішення.

14. Залежно від кола осіб рішення можна поділити на:

- а) індивідуальні та нормативні;
- б) загальні та окремі;
- в) оперативно-розпорядчі, нормативно-організаційні та господарсько-забезпечувальні.

15. Плани відповідають наступним вимогам:

- а) актуальність, реальність, системність, конструктивність;
- б) актуальність, комплексність, реальність, конкретність, стабільність, напруженість;
- в) актуальність, нормативність, послідовність, неупередженість.

16. У практиці органів поліції застосовується:

- а) стратегічне (перспективне), організаційно-тактичне та організаційно-оперативне планування;
- б) загальне, спеціальне, календарне, комплексне, щоденне планування;
- в) стратегічне, перспективне, організаційне, тактичне та оперативне планування.

17. Документування – це:

- а) процес, який включає в себе підготовку, оформлення і видання документів;
- б) процес, який включає в себе отримання інформації, підготовку, оформлення і видання документів;
- в) процес, який включає в себе отримання інформації, аналіз інформації, підготовку, оформлення і видання документів.

18. Система контролю складається з таких елементів:

- а) суб'єкти та об'єкти контрольної діяльності, форми, методи і засоби її здійснення;
- б) суб'єкти та предмети контрольної діяльності, види, методи і засоби її здійснення;
- в) суб'єкти, об'єкти і предмети контрольної діяльності, види, форми, методи і засоби її здійснення.

19. В залежності від стадії проведення перевірки розрізняють:

- а) попередній, поточний, заключний контроль;
- б) плановий і позачерговий, гласний і негласний;
- в) загальний та спеціальний контроль;
- г) документальний та реальний контроль, комплексне інспектування.

20. Основні стадії контролю:

- а) планування, прогнозування, виконання управлінських рішень, оцінка діяльності;
- б) визначення кола осіб, розподіл обов'язків, вибір форм і методів роботи, інструктаж, визначення критеріїв ефективності;
- в) підготовка до проведення перевірки; безпосередня перевірка; підбиття підсумків.

198

21. Облік полягає в:

- а) отриманні і аналізі не тільки кількісної, але й якісної інформації, констатації виконання або невиконання конкретних рішень, з'ясуванні причин виявлених порушень;

б) одержанні, обробці, аналізі і систематизації даних про наслідки діяльності системи управління;

в) одержанні, аналізі, класифікації і систематизації даних про наслідки діяльності системи управління та роботи персоналу.

22. Інформація, відповідно до Закону України «Про інформацію», – це...:

а) будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді;

б) сукупність відомостей (даних), які сприймають із навколишнього середовища (вхідна інформація), видають у навколишнє середовище (вихідна інформація) або зберігають всередині певної системи;

в) повідомлення про будь-що або про стан чого-небудь;

г) сукупність відомостей про що міститься на носіїв інформації.

23. До причин створення інформаційно-аналітичних служб відноситься:

а) систематичне об'єктивне зменшення рухливості суспільних, економічних, політичних процесів в світовому масштабі з їх структуруванням, динамічним розвитком, але з непередбачливою поведінкою;

б) виникнення новітньої форми обробки інформації;

в) бажання з мінімальними ризиками прийняти оптимальне рішення;

г) неможливість суб'єкта управління прийняти рішення без допомоги відповідної служби з інформаційно-аналітичного забезпечення управління.

24. Під інформаційно-аналітичним забезпеченням управління розуміється:

а) комплекс заходів по збиранню, отриманню, зберіганню, користуванню, обробці та накопиченню інформації з подальшим її використанням;

б) комплекс заходів щодо збирання, отримання, зберігання, користування, обробки та накопичення інформації з метою прогнозування або підведення підсумків діяльності і корегування в залежності від цього подальших управлінських рішень;

в) комплекс заходів по збиранню, отриманню, зберіганню, користуванню, обробці та накопиченню інформації з подальшим її аналізом з метою прогнозування або підведення підсумків діяльності і корегування в залежності від цього подальших управлінських рішень;

г) комплекс заходів по збиранню, користуванню та накопиченню інформації з подальшим її аналізом з метою прогнозування або підведення підсумків діяльності і корегування в залежності від цього подальших управлінських рішень.

25. Принцип актуальності інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності поліції означає:

а) виявляються конкретні проблем в діяльності органів та підрозділів поліції, а також розробляються заходи по усуненню виявлених проблем з метою виконання поставлених завдань;

б) будь-яка інформація (результат інформаційно-аналітичної діяльності) повинна відповідати вимогам часу, місця та обстановки;

в) отримані результати у процесі інформаційно-аналітичної діяльності не лише мають відповідати істині, а й бути підтверджені реальними фактами та даними;

г) інформація, яка буде використана в процесі інформаційно-аналітичної діяльності, повинна відповідати критерію істинності.

26. Принцип достовірності інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності поліції означає:

а) виявляються конкретні проблеми в діяльності органів та підрозділів поліції, а також розробляються заходи по усуненню виявлених проблем з метою виконання поставлених завдань;

б) будь-яка інформація (результат інформаційно-аналітичної діяльності) повинна відповідати вимогам часу, місця та обстановки;

в) отримані результати у процесі інформаційно-аналітичної діяльності не лише мають відповідати істині, а й бути підтверджені реальними фактами та даними;

г) інформація, яка буде використана в процесі інформаційно-аналітичної діяльності, повинна відповідати критерію істинності.

27. Інформаційні процеси - це:

а) послідовна зміна стану та уявлення про інформацію в результаті дій, які з нею не можна виконувати;

б) послідовна зміна стану та уявлення про інформацію в результаті дій, які з нею можна виконувати;

в) діяльність, спрямована на збирання та зберігання інформації;

г) постійна дослідна діяльність (функція процесу управління), що охоплює своїм змістом широкий комплекс організаційних заходів і методичних прийомів.

28. Що не є напрямом аналітичної роботи в поліції:

а) ретельний аналіз тенденцій зміни професійного навчання управлінців;

б) ідентифікація тенденцій змін об'єктів управління;

в) осмислення тенденцій зміни суб'єктів управління;

г) осмислення ретроспективи принципів системи управління.

29. Що не є видом аналітичного документу:

а) аналітична записка;

б) аналітичний звіт;

в) аналітична довідка;

г) аналітичний регламент.

30. ДООЗОР розшифровується як:

а) Департамент оперативного аналізу забезпечення органів реагування;

б) Департамент організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування;

в) Департамент оперативно-аналітичного забезпечення та реагування;

г) Департамент організації аналітично-інформаційного забезпечення оперативної роботи.

31. Основним завданням органів Національної поліції у надзвичайних умовах є:

а) рятувальні, ремонтно-відновлювальні, інженерно-технічні роботи;

б) забезпечення публічної безпеки і порядку, ефективна боротьба із злочинністю, попередження паніки;

в) уточнення параметрів можливої зони забруднення, визначення місць виставлення постів оточення, розміщення техніки та транспорту, виділення необхідної кількості сил та засобів для охорони майна громадян та матеріальних цінностей;

г) підтримання громадського порядку на місці аварії, в місцях евакуації, захист особового складу від ураження, забезпечення життєдіяльності органу внутрішніх справ, постійна хімічна радіаційна розвідка, збір інформації;

г) забезпечення рятувальних робіт.

32. Спеціальні засоби можна поділити на:

а) засоби фізичної оборони;

б) засоби активної оборони;

в) засоби активної оборони і засоби забезпечення спеціальних операцій;

г) засоби фізичної, активної оборони і засоби забезпечення спеціальних операцій;

г) засоби фізичної оборони і засоби забезпечення спеціальних операцій.

33. Застосування вогнепальної зброї регулюється Законом України «Про Національну поліцію» статтею:

а) 42;

б) 43;

в) 44;

г) 45;

д) 46.

34. Розробка типового плану на випадок особливих умов проходить у такі етапи:

- а) підготовчий; безпосередньої розробки плану; узгодження, корегування і затвердження плану; доведення плану до виконавців;
- б) підготовчий; безпосередньої розробки плану; доведення плану до виконавців;
- в) установчий; безпосереднього виконання плану; доведення плану до виконавців;
- г) підготовчий; поточний; вирішальний;
- г) основний; доведення до виконавців; кінцевий.

35. У залежності від поширеності дії особливі умови можна поділити на:

- а) місцевого, регіонального і державного значення;
- б) місцевого і загальнодержавного значення;
- в) районного, міського і обласного значення;
- г) селищного, районного, обласного і державного значення;
- г) районного, регіонального і державного значення.

36. Не є умовою введення надзвичайного стану:

- а) виникнення масових безпорядків, що супроводжуються насильством над громадянами, обмежують їх права і свободи;
- б) спроби захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства;
- в) примусове відчуження майна, що перебуває у приватній або комунальній власності, в умовах правового режиму надзвичайного стану, якщо не було здійснено попереднє повне відшкодування вартості такого майна;
- г) масовий перехід державного кордону з території суміжних держав;
- д) здійснення масових терористичних актів, що супроводжуються загибеллю людей чи руйнуванням особливо важливих об'єктів життєзабезпечення.

37. Надзвичайний стан в Україні або в окремих її місцевостях вводиться:

- а) Постановою Верховної ради України;
- б) Постановою Кабінету Міністрів України;
- в) Указом Президента України;
- г) Наказом Ради національної безпеки і оборони України;
- д) рішенням місцевих органів виконавчої влади.

38. Військовим командуванням, якому в межах закону надається право разом з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування здійснювати заходи правового режиму надзвичайного стану, є:

- а) Міністр внутрішніх справ України;
- б) Президент України;
- в) керівник центрального органу управління Національної поліції України;
- г) головний орган військового управління Національної гвардії України;
- д) військова прокуратура.

39. Повноваження Національній поліції України із забезпечення публічної безпеки і порядку при надзвичайному стані визначені:

- а) ст. 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»;
- б) ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію»;
- в) ст. 25 Закону України «Про Національну поліцію»;
- г) ст. 28 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану»;
- д) немає вірної відповіді.

40. Надзвичайний стан в окремих місцевостях України може бути введено на строк...

- а) не більше 20 діб;
- б) не більш як 30 діб;
- в) не більш як 60 діб;
- г) виключно на 45 діб;
- д) виключно на 75 діб.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Метою індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ) є поглиблення і закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань з навчальної дисципліни «Управління правоохоронними органами» та набуття вмінь пов'язувати свої знання з практикою. Виконання ІНДЗ дає можливість навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем та обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх вирішення.

При плануванні та написанні здобувачами вищої освіти рефератів та інших видів письмових робіт - есеїв, аналітичних записок тощо, необхідно враховувати, що для їх виконання має бути передбачений певний обсяг часу самостійної роботи. Нормативи часу у цьому випадку можуть бути значно меншими, ніж для курсових і дипломних робіт, але не меншими, ніж 2-3 год на сторінку тексту роботи. Тоді на підготовку письмової роботи обсягом 5-10 стор. треба надати студенту/ курсанту не менше 0,5-1 кредиту ЄКТС. У деяких випадках це може складати 1/3-1/2 загального обсягу дисципліни. Тому планування з дисципліни більше однієї письмової роботи є неприйнятним.

Тематика ІНДЗ

1. Актуальні питання управління правоохоронними органами в умовах Євроінтеграції.
2. Актуальні питання управління силами та засобами правоохоронних органів України в умовах проведення антитерористичної операції.
3. Взаємодія органів внутрішніх справ з іншими суб'єктами правоохоронної системи.
4. Взаємодія правоохоронних органів із засобами масової інформації в сучасних умовах.
5. Відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері.
6. Гарантії професійної діяльності поліцейського під час виконання службових обов'язків.
7. Громадський контроль в діяльності Національної поліції.
8. Державна служба як професійна службова діяльність і як діяльність, спрямована на забезпечення виконання повноважень державних органів.
9. Державна таємниця.
10. Державні органи та органи місцевого самоврядування у системі охорони правопорядку.
11. Децентралізація правоохоронних функцій держави. Органи місцевого самоврядування в системі правоохоронної діяльності.
12. Забезпечення діяльності органів внутрішніх справ.
13. Забезпечення законності та дисципліни в діяльності правоохоронних органів України.
14. Закони України що розкривають сутність діяльності правоохоронних органів України.
15. Інформаційне забезпечення органів внутрішніх справ.
16. Інформаційне забезпечення управління в діяльності правоохоронних органів.
17. Кадрове забезпечення управління правоохоронних органів України.
18. Кадровий аудит, як одна із перспективних форм підвищення ефективності діяльності територіальних правоохоронних органів.
19. Конституційні засади охорони правопорядку.
20. Конституція України у системі нормативно-правових актів які регламентують діяльність правоохоронних органів.
21. Конституція України, законодавство про державну службу.

22. Контроль за діяльністю органів внутрішніх справ.
23. Контроль та нагляд у професійній діяльності правоохоронних органів.
24. Контрольна діяльність підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування.
25. Концепція розвитку державної контрольної діяльності.
26. Методи управління правоохоронною діяльністю.
27. Міжнародні правові акти у сфері діяльності правоохоронних органів.
28. Місце та роль теорії управління в системі юридичних знань.
29. Моніторинг персоналу в системі управління правоохоронними органами.
30. Напрями удосконалення взаємодії Національної поліції з населенням на засадах партнерства.
31. Нормативне регулювання діяльності громадських об'єднань у сфері охорони правопорядку.
32. Нормативно-правові акти, що регулюють використання інформації у правоохоронній діяльності.
33. Організаційно-правова основа діяльності Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування в правоохоронних органах.
34. Організаційно-правові засади професійної діяльності правоохоронних органів .
35. Організаційно-правові засади управління у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку.
36. Організаційно-правові основи проведення атестації в правоохоронних органах.
37. Організаційно-правові особливості забезпечення виконання управлінських рішень в правоохоронних органах.
38. Організаційно-правові форми при здійсненні контролю.
39. Організація взаємодії правоохоронних органів з органами місцевого самоврядування в сфері забезпечення публічної безпеки та порядку.
40. Організація діяльності правоохоронних органів України в особливих умовах.
41. Організація діяльності чергової служби в правоохоронних органах.
42. Організація роботи керівника територіального правоохоронного органу у сфері превентивної діяльності.
43. Основні завдання прокурора у сфері кримінально-процесуальної діяльності.
44. Основні напрями правоохоронної діяльності в країнах ЄС. 2. Концепція реформування системи правоохоронних органів України.
45. Особливості документального забезпечення управління в правоохоронних органах.
46. Охарактеризуйте основні положення Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
47. Паблік рілейшенз як напрям управлінської діяльності в правоохоронних органах.
48. Передумови реформування правоохоронної системи України.
49. Підготовка та прийняття ефективних управлінських рішень в діяльності керівника правоохоронного органу.
50. Поняття інформації та її законодавче закріплення.
51. Поняття, зміст та учасники інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів.
52. Правове забезпечення управління правоохоронними органами в Україні.
53. Принципи державної служби.
54. Принципи правового регулювання державної служби.
55. Принципи правоохоронної діяльності.
56. Проблеми професійної компетентності керівника територіального правоохоронного органу, як організатора управлінської діяльності.
57. Розкрийте систему державного контролю в Україні.
58. Роль менеджменту в організації діяльності правоохоронних органів.
59. Роль права у реалізації правоохоронної політики.

60. Роль та місце керівника в управлінні правоохоронних органів України.
61. Роль у системі охорони правопорядку органів місцевого самоврядування.
62. Роль, значення, функції, структура управління та організація Антимонопольного комітету України.
63. Роль, значення, функції, структура управління та організація виконавчої служби.
64. Роль, значення, функції, структура управління та організація діяльності установ виконання покарань, слідчих ізоляторів.
65. Роль, значення, функції, структура управління та організація органів і установи виконання покарань.
66. Роль, значення, функції, структура управління та організація слідчих ізоляторів.
67. Система державного контролю в Україні: система видів, система організаційно-правових форм, система джерел правового регулювання.
68. Система нормативно-правових актів які регламентують діяльність правоохоронних органів.
69. Соціально-психологічні методи оптимізації процесу управління територіальними правоохоронними органами.
70. Співвідношення громадського порядку (публічного порядку) та правопорядку.
71. Сутність пріоритету права у правоохоронній сфері.
72. Теоретичні основи державної контрольної діяльності.
73. Управлінське рішення як умова ефективного управління персоналом в правоохоронних органах.
74. Формування та функціонування правоохоронної системи.
75. Характеристика аналізу, прогнозування та планування як функцій управління в правоохоронних органах.
76. Характеристика етапу підготовки та прийняття ефективних управлінських рішень в правоохоронних органах.
77. Характеристика складових елементів механізму соціального управління.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в таблиці 1

Таблиця 1

№ теми	Назви розділів і тем	Кількість годин			
		Денна форма			
		у тому числі			
		Усього	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Розділ 1. Загальнотеоретичні та методичні засади управління правоохоронними органами					
1.	Суть та зміст управління. Наука управління	7	-	7	-
2.	Система та процес управління, характеристика його складових елементів	7	-	7	-
3.	Загальна характеристика правоохоронних органів	7	-	7	-
Розділ 2. Процес управління в правоохоронних органах					
4.	Процес управління. Система	7	-	7	-

	управлінських рішень в правоохоронних органах				
5.	Аналітична робота в правоохоронних органах	7	-	7	-
6.	Прогнозування та планування в правоохоронних органах	7	-	7	-
7.	Характеристика видів забезпечення в правоохоронних органах	7	-	7	-
8.	Специфіка управління правоохоронними органами в особливих умовах	7	-	7	-
Контрольна робота		4 бали			
Всього за аудиторні заняття		60 балів			
Залік		40 балів			
Всього		100 балів			

Під час лекцій та інших занять не припустимо відволікатись розмовами, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб. Запізнення на лекцію так само не припустимі, викладач залишає за собою право не допустити до заняття здобувача вищої освіти, що порушує дисципліну або запізнюється.

Ці ж самі правила поведінки поширюються й на інші форми занять (семінари, практичні). Користування гаджетами для доступу до мережі Інтернет припустиме лише під час семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача. Пропущені лекції слід відпрацювати переписавши конспект та продемонструвавши його викладачу, при цьому слід бути готовим відповісти на його питання за змістом лекції.

Відповідь на семінарському занятті оцінюється за наступними критеріями:

- **до 7 балів** – студент/курсант у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

- **до 5 балів** – студент/курсант володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

- **до 3 балів** – студент/курсант загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання.

- **до 1 балу** у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

- **0 бал** – студент/курсант за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент/курсант із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.

Доповнення на семінарському занятті передбачає стислий виступ (повідомлення) доповідача. Доповнення не повинно повторювати аргументацію та фактичний матеріал доповідача. Цінність доповнення пролягає у вмінні привернути увагу до тих аспектів обговорюваного питання, що не знайшли свого висвітлення у виступі доповідача.

Оцінюється доповнення за такими критеріями: значне (суттєве, змістовне) – до 2 балів (якщо воно повністю розкриває навчальне питання, яке не було висвітлено у попередній відповіді); незначне (поверхове) – до 0,5 балів.

Реферат оцінюється за наступними критеріями: відповідна форма, грамотність, охайність, науковість, достатня кількість використаної літератури (5 джерел). За наявності всіх компонентів реферат отримує 2 бали; обмежена кількість використаної літератури (менше 5 джерел) – 0,5 балів; за неохайне оформлення, недостатньо повне відображення обраної теми, суттєві помилки – 0,1 бал.

Складання заліку. У випадку, якщо студент/курсант впродовж семестру набрав від 35 до 59 балів, він повинен скласти залік. Студент, який за результатами модульного контролю набрав більше 59 балів, може бути, за власною згодою, звільнений від складання заліку, а його рейтингова оцінка є підсумковою і переводиться за визначеною шкалою на екзаменаційну оцінку за п'ятибальною системою, або має можливість підвищити свій рейтинг шляхом складання заліку, але не більше ніж на 40 балів. Підвищення рейтингу здійснюється виключно за бажанням студента/курсанта, шляхом складання усного заліку згідно з переліком питань до заліку.

Питання до заліку складаються на основі програми курсу і адекватно відображають зміст усього навчального матеріалу. Якщо рівень знань продемонстрованих студентом або курсантом під час складання заліку (у 100 бальному еквіваленті), виявиться нижчим, ніж його попередній рейтинг, підсумкова оцінка за курс виводиться з кількості балів, набраних впродовж семестру. Якщо курсант/студент за підсумками поточного контролю та складання заліку не набрав балів достатніх для виставлення позитивної оцінки (60 балів і більше), він має право перескласти залік, при цьому не враховуються результати складання заліку – підвищення балів здійснюється від рейтингової оцінки за результатами аудиторної роботи та самостійного контролю.

Здобувачі вищої освіти або здобувачі вищої освіти, які впродовж семестру набрали менше 35 балів до складання заліку не допускаються і залишаються на повторний курс.

Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКУ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління правоохоронними органами»**

1. Предмет та значення курсу «Управління правоохоронними органами», його місце в системі інших юридичних дисциплін.
2. Основні поняття курсу.
3. Поняття «система», «структура», «компетенція».
4. Поняття управління. Принципова схема системи управління.
5. Види управління (біологічне, технічне, соціальне).
6. Історія розвитку науки управління.
7. Основні школи управління.
8. Поняття соціального управління.
9. Складові елементи поняття соціального управління (діяльність, ціль, об'єкт інформація).
10. Соціальний, правовий, психологічний та кібернетичний аспекти управління.
11. Об'єктивні основи та суб'єктивні фактори управління.
12. Поняття управління в правоохоронних органах та його специфічні особливості.
13. Характеристика внутрішнього та зовнішнього середовищ в правоохоронних органах.
14. Поняття механізму соціального управління.
15. Загальна характеристика цілей управління.
16. Поняття та суть функцій соціального управління, їх характерні риси.
17. Поняття пізнавально-програмуючих функцій управління (аналіз, прогнозування, планування), їх зміст та призначення.
18. Поняття та зміст організаційно-регулюючих функцій управління (організація, регулювання, контроль).
19. Основні закони та закономірності соціального управління.
20. Закони суспільного життя.
21. Філософські закони.
22. Принципи управління.
23. Загальні принципи. Спеціальні принципи.
24. Принципи системи управління.
25. Метод управління.
26. Організаційно-регулюючі методи.
27. Пізнавально-програмуючі методи. Примус. Переконання.
28. Соціальні методи. Психологічні методи.
29. Поняття теорії систем.
30. Ознаки системи та системні ознаки.
31. Функції правоохоронних органів.
32. Правосуддя, його ознаки та принципи.
33. Законодавство та інші правові акти (джерела), які регулюють організацію і діяльність правоохоронних органів в Україні.
34. Організаційна структура правоохоронних органів, її зміст та основні елементи.
35. Основні фактори, що впливають на формування та зміну організаційної структури.
36. Вимоги, що ставляться до організаційної структури правоохоронних органів.
37. Типи організаційних структур, їх характеристика.
38. Загальне поняття про адвокатуру. Юридична природа адвокатури. Завдання адвокатури.
39. Види адвокатської діяльності. Організаційні форми адвокатури. Колегії адвокатів.

40. Юридичні консультації. Органи колегії адвокатів. Членство в колегії адвокатів.
41. Правове становище адвоката. Приватна практика адвокатів. Заходи заохочення адвокатів, їх дисциплінарна відповідальність.
42. Види дисциплінарних стягнень. Стосунки адвокатури з державними і громадськими організаціями.
43. Поняття про нотаріат та його завдання. Основні напрямки діяльності нотаріату.
44. Система нотаріальних органів і порядок їх формування. Організація роботи в державних нотаріальних конторах.
45. Приватна нотаріальна діяльність. Повноваження нотаріусів. Вимоги, що пред'являються до кандидатів на посади нотаріусів. Виконання функцій нотаріату іншими органами.
46. Сутність та загальна характеристика процесу управління.
47. Соціальний аспект процесу управління.
48. Формально-логічна сторона (кібернетична) процесу управління, як процесу перетворення інформації.
49. Змістовна сторона процесу управління як процесу ціле досягання. Поняття управлінського циклу.
50. Складові процедури управлінського циклу.
51. Підготовка та прийняття управлінського рішення.
52. Стадії процесу підготовки управлінського рішення.
53. Організація виконання управлінського рішення як центральний елемент процесу управління.
54. Поняття та зміст аналітичної роботи в правоохоронних органах. Суб'єкти аналітичної роботи.
55. Результати аналітичної роботи як одна з форм інформаційного забезпечення керівника структурного підрозділу правоохоронних органів.
56. Основні напрямки і організація аналітичної роботи в правоохоронних органах.
57. Види аналітичних документів, що складаються в правоохоронними органами.
58. Поняття оперативної обстановки. Складові елементи оперативної обстановки та їх характеристика.
59. Поняття прогнозу та функції прогнозування.
60. Принципи прогнозування.
61. Значення прогнозування в управлінській діяльності.
62. Види прогнозування та прогнозів, що розробляються в правоохоронних органах.
63. Суть і роль планування як функції управління.
64. Плани як різновид управлінських рішень.
65. Принципи планування та вимоги, що ставляться до планів, які розробляються в правоохоронними органами.
66. Система планування в правоохоронних органах.
67. Загальна характеристика системи правового забезпечення діяльності правоохоронних органів України.
68. Нормотворча діяльність правоохоронних органів.
69. Вимоги що ставляться до розробки та прийняття відомчих нормативних актів.
70. Поняття кадрового забезпечення в правоохоронних органах.
71. Класифікація кадрів в правоохоронних органах.
72. Вимоги до кадрів в правоохоронних органів.
73. Поняття діловодства та його основні елементи. Види та завдання діловодства в правоохоронних органах.
74. Поняття документування.
75. Поняття документообігу в правоохоронних органах та вимоги що ставляться до нього.

76. Порядок роботи органів і структурних підрозділів правоохоронних органів в режимі повсякденного функціонування.
77. Сутність та зміст системи управління правоохоронних органів в особливих умовах.
78. Роль керівника правоохоронних органів в організації та проведенні масових заходів.
79. Управління силами і засобами правоохоронних органів при знешкодженні озброєних злочинців.
80. Взаємодія органів і підрозділів правоохоронних органів з іншими структурними підрозділами у знешкодженні озброєних злочинців.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти:
Рекомендація МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650. URL:
<https://zako№.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18> (дата звернення: 12.09.2019).

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

З-поміж результатів навчання студента/курсанта із академічної доброчесності виділимо здатність:

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- самостійно виконувати навчальні завдання;
- коректно посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до цих;

- оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами та інші.

Для якісного академічного письма здобувачі вищої освіти /здобувачі вищої освіти мають опанувати знання й навички:

- шукати, обирати й оцінювати якість джерел;
- робити нотатки, завжди вказуючи джерело;
- виділяти головні думки в тексті;
- підсумовувати текст та ідеї;
- перефразувати чужі думки своїми словами стисло, детально, без зміни змісту цих думок;
- правильно описувати посилання на джерело;
- правильно цитувати;
- знати про форми академічного плагіату і про шляхи запобігання йому;
- формулювати і чітко висловлювати власні думки;
- знати структуру академічного тексту;
- вміти виокремити текст цитат у власному тексті;
- володіти іноземними мовами, передусім англійською.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

Законодавчі та інші нормативні акти України

1. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку: прийнято резолюцією 33/169 Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1979 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (дата звернення: 15.09.2020).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 15.09.2020).
3. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання: Указ Президії ВР УРСР від 26.01.1987 р. № 3484–XI. *Відомості Верховної Ради УРСР*, 1989. № 13. Ст. 108.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 15.09.2020).
5. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 15.09.2020).
6. Кримінально-виконавчий кодекс України: Кодекс України; від 11.07.2003 р. № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15> (дата звернення: 15.09.2020).
7. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб. *Офіційний веб-портал Верховної Ради України.* URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_788?test=Up9Mf3o6frtCdqY2Zizt1/4PHI42ws80msh8Ie6 (дата звернення: 15.09.2020).
8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. К. : Вид-во: Право, 1995. 17 с.
9. Основоположні принципи ООН застосування сили та вогнепальної зброї службовцями органів правопорядку (1990 р.). URL: <http://eurozahyst.org/news/19> (дата звернення: 15.09.2020).

10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 27. Ст. 282.
11. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 07.03.2002 р. № 234-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3099-14> (дата звернення: 15.09.2020).
12. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 07.03.2002 р. № 234-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3099-14> (дата звернення: 15.09.2020).
13. Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері захисту персональних даних: Закон України від 13.05.2014 р. № 1262-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 27. Ст. 914.
14. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави: Закон України від 19.06.2003 р. № 975-IV. *Відомості Верховної Ради*. 2003. № 46. Ст. 366.
15. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави: Закон України від 19.06.2003 р. № 975-IV. *Відомості Верховної Ради*. 2003. № 46. Ст. 366.
16. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради*. 1994. № 11. Ст. 50.
17. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради*. 1994. № 11. Ст. 50.
18. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12> (дата звернення: 15.09.2020).
19. Про Державну виконавчу службу: Закон України від 24.03.1998 № 202/98-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1998. № 36-37. Ст. 243.
20. Про Державну виконавчу службу: Закон України від 24.03.1998 р. № 202/98-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1998. № 36-37. Ст. 243.
21. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15> (дата звернення: 15.09.2020).
22. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради*. 2005. № 30. Ст. 409.
23. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради*. 2005. № 30. Ст. 409.
24. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1998. № 35. Ст. 236.
25. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1998. № 35. Ст. 236.
26. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 17. Ст. 740.
27. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 21.05.2015 р. № 469-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/192-19> (дата звернення: 15.09.2020).
28. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1702-18> (дата звернення: 15.09.2020).
29. Про застосування законодавства, що передбачає державний захист суддів, працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у судочинстві: Постанова

- Пленуму Верховного Суду України. № 10 від 18.06.1999 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-99> (дата звернення: 15.09.2020).
30. Про затвердження змін до Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади: Наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.02.2015 № 24/26. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0240-15> (дата звернення: 15.09.2020).
 31. Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 27.05.2016 № 432. URL: [http://mvs.gov.ua/upload/file/nakaz_mvs_432_\(1\).pdf](http://mvs.gov.ua/upload/file/nakaz_mvs_432_(1).pdf) (дата звернення: 15.09.2020).
 32. Про затвердження Положення про Державну архівну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 870. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/870-2015-%D0%BF> (дата звернення: 15.09.2020).
 33. Про затвердження Положення Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 236. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/868-2015-%D0%BF> (дата звернення: 15.09.2020).
 34. Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.03.2016 р. № 477. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0447-16/paran11#n11> (дата звернення: 15.09.2020).
 35. Про затвердження Тимчасової порядку забезпечення охорони судів і органів правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них: Наказ МВС України від 26.12.2016 р. № 1352. URL: <http://www.vru.gov.ua/content/docs/Poryadok.pdf> (дата звернення: 15.09.2020).
 36. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 47. Ст. 256.
 37. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України від 24.12.1993 р. № 3814-XII. *Відомості Верховної Ради*, 1994. № 15. Ст. 86.
 38. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 17. Ст. 59.
 39. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 17. Ст. 59.
 40. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://www.golos.com.ua/article/257729> (дата звернення: 15.09.2020).
 41. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://www.golos.com.ua/article/257729> (дата звернення: 15.09.2020).
 42. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://www.golos.com.ua/article/257729> (дата звернення: 15.09.2020).
 43. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 29. Ст. 1443.
 44. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 29. Ст. 1443.
 45. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. №2939-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (дата звернення: 15.09.2020).
 46. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1995. № 1. Стор. 2. Ст. 1220
 47. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1995. № 1. Стор. 2. Ст. 1220.

48. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF>(дата звернення: 15.09.2020).
49. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
50. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки: Указ Президента України від 20.05.2015 р. № 276/2015. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/276/2015> (дата звернення: 15.09.2020).
51. Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 р. № 634-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/634-2012-%D1%80> (дата звернення: 15.09.2020).
52. Про утворення Державної аудиторської служби України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 868. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/868-2015-%D0%BF> (дата звернення: 15.09.2020).
53. Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р. № 1835-III. *Відомості Верховної Ради*. 2000. № 40. Ст. 338.
54. Регламент (ЄС) № 513/2014 Європейського Парламенту і Ради від 16.04.2014 р., що запроваджує, як частину Фонду внутрішньої безпеки, інструмент фінансової підтримки для поліцейської співпраці, запобігання і боротьби зі злочинністю та антикризового управління, а також скасовує Рішення Ради 2007/125/ЮВС. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/doccatalog/> (дата звернення: 15.09.2020).
55. Регламент (ЄС) № 514/2014 Європейського Парламенту і Ради від 16.04.2014 р., що встановлює загальні положення про Фонд з питань притулку, міграції та інтеграції та про інструмент фінансової підтримки для поліцейської співпраці, запобігання і боротьби зі злочинністю та антикризового управління. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/> (дата звернення: 15.09.2020).
56. Рекомендації Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи (2001р.), додатком до якої є Європейський кодекс поліцейської етики / URL: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf>. (дата звернення: 15.09.2020).
57. Узагальнення практики Верховного Суду України щодо застосування законодавства, що передбачає державний захист суддів, працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у судочинстві від 24.11.1999 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0019700-99> (дата звернення: 15.09.2020).
58. Щодо вдосконалення національних засобів правового захисту: Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи державам-членам. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_718. (дата звернення: 15.09.2020).

Міжнародно-правові акти

1. Загальна декларація прав людини (рос/укр): Міжнародний документ від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 15.09.2020).
2. Коментар до Мінімальних стандартних правил поводження з ув'язненими / під ред. П.Г. Міщенко. М. 1997.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 15.09.2020).
4. Конвенція про права дитини. Міжнародний документ від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 15.09.2020).
5. Конвенція про примусову або обов'язкову працю. Міжнародний захист прав і свобод людини. Збірка документів. М., 1990.
6. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL:

- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085 (дата звернення: 15.09.2020).
7. Міжнародний захист прав і свобод людини. Збірка документів. М., «Юр. літ.», 1990.
 8. Міжнародний захист прав і свобод людини. Збірка документів. М., 1990.
 9. Міжнародний захист прав і свобод людини. Збірка документів. М., 1990.
 10. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 19 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 15.09.2020).
 11. Міжнародний пакт про цивільні і політичні права від 19 грудня 1966 г. – Міжнародний захист прав і свобод людини. Збірка документів, М., «Юр. літ.», 1990.
 12. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями. Міжнародний документ від 30.08.1955 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212 (дата звернення: 15.09.2020).
 13. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими від 30 серпня 1955 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212 (дата звернення: 15.09.2020).
 14. Правила Організації Об'єднаних Націй щодо захисту неповнолітніх, позбавлених волі. Міжнародний документ від 14.12.1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_205 (дата звернення: 15.09.2020).
 15. Резолюція 34/169 Генеральної Асамблеї ООН "Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку" від 17.12.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (дата звернення: 15.09.2020).
 16. Утримання під вартою. Збірка нормативних актів і документів. М.: Вид-во «Спарк», 1996.

Допоміжна:

1. Правове регулювання правоохоронної діяльності: навчальний посібник / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Ю. Р. Лозинський. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 323 с.
2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : загальна частина : навч. посіб. / [В. В. Середа та ін. ; за заг. ред. В. В. Середи] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 511 с.
3. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : особлива частина : навч. посіб. / [В. В. Середа та ін. ; за заг. ред. В. В. Середи] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 582 с.
4. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / [В. В. Сокурєнко та ін.] ; за заг. ред., [передм.] В. В. Сокурєнко ; М-во внутр. справ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2017. 431 с.
5. Адміністративна діяльність поліції : підручник / [В. В. Середа та ін. ; за заг. ред. В. В. Середи] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 775 с.
6. Актуальні питання діяльності органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. ф-ту підгот. фахівців для підрозділів слідства за 2014 р. / Харків. нац. ун-т внутр. справ, Ф-т підгот. фахівців для підрозділів слідства ; [упоряд.: О. М. Музичук та ін.] ; за заг. ред. С. М. Гусарова. Харків : ХНУВС : НікаНова, 2015. 670 с.
7. Андрусішин Р. М. Теоретичні засади оцінки діяльності поліції. *Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ. Серія юрид.* Львів, 2017. Вип. 4. С. 69-175.
8. Брездєнь В. І. Реформування правоохоронних органів: проблеми та перспективи розвитку. *Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ. Серія юрид.* Львів, 2015. Вип. 4. С. 124-129.
9. Військові злочини: кримінально-правова, криміналістична та кримінологічна характеристика / [Н. С. Антоненко-Куличенко та ін. ; за заг. ред. В. М. Стратонова, Є. Л. Стрельцова] ; М-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т. Херсон : Гельветика, 2015. 339 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Державна кримінально-виконавча служба: веб-сайт. URL: <https://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index> (дата звернення: 16.09.2020).